

กระทู้ถามที่ ๔๕๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ผลกระทบและมาตรการป้องกันกรณีเหตุระเบิดคลังแสง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

จากกรณีเหตุการณ์ระเบิดคลังแสงที่ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัส รวมทั้งสูญเสียชีวิตสินของทางราชการ บ้านเรือนราษฎร ยานพาหนะ และโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่บริเวณใกล้เคียงจำนวนมาก ราษฎรเสียชีวิตและกำลังใจ เด็กนักเรียนไม่กล้าไปโรงเรียน สารเคมีที่ระเบิดกระทบต่อแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค หากไม่มีมาตรการป้องกันความปลอดภัย อาจเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวจากคลังแสงแห่งอื่นอีกได้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแผนและมาตรการป้องกันอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นอีกในอนาคต ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีแผนที่จะสร้างคลังแสงเก็บอาวุธของส่วนราชการเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ หากจะสร้างเพิ่ม ๆ ก็แห่ง สร้างที่ใด และเป็นของหน่วยงานใด ขอทราบรายละเอียด

๓. กรณีสถานฝึกซ้อมอาวุธ และยิงปืนของทางราชการอยู่ใกล้เคียงที่อยู่อาศัยของราษฎร รัฐบาลมีมาตรการป้องกันความปลอดภัยอย่างไร หรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๕๒ ร.

ของ นายนิคม วรรณปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี
เรื่อง ผลกระทบและมาตรการป้องกันกรณีเหตุระเบิดคลังแสง

ข้าพเจ้า พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ร้อยตำรวจเอก ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายสนธยา คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง ผลกระทบและมาตรการป้องกันกรณีเหตุระเบิดคลังแสง ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า รัฐบาลมีแผนและมาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุคลังแสงระเบิดขึ้นอีกในอนาคต โดยกองทัพบกได้กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษากระสุนและวัตถุระเบิด ซึ่งกองทัพบกได้มีระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษากระสุนและวัตถุระเบิด พ.ศ. ๒๕๓๒ ซึ่งกำหนดมาตรการในการป้องกันไว้ ๒ มาตรการ คือ มาตรการป้องกันการระเบิดของวัตถุระเบิดในคลังเก็บรักษา ได้แก่ การติดป้ายคำแนะนำทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในคลัง การควบคุมอุณหภูมิ การจัดกองกระสุนและวัตถุระเบิด การกำหนดเขตกันเพลิง การจัดเตรียมเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้น การห้ามเก็บวัสดุติดไฟหรือไวไฟไว้ในคลัง เป็นต้น และมาตรการลดความเสี่ยงภัยที่เกิดจากการระเบิดของวัตถุระเบิดในคลังเก็บรักษา ได้แก่ การจัดเก็บกระสุนและวัตถุระเบิดตามประเภทของการเกิดอันตราย การกำหนดวิธีการดับเพลิงสำหรับเจ้าหน้าที่ดับเพลิง การใช้สิ่งกำบังเพื่อลดอันตรายจากแรงระเบิด การกำหนดขีดจำกัดของปริมาณกระสุนและวัตถุระเบิดในคลังเก็บรักษา เป็นต้น

ทั้ง ๒ มาตรการดังกล่าว เป็นวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดเท่าที่สามารถกระทำได้ เพราะการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุระเบิด นั้น เป็นการทำงานในลักษณะ “เกือบอุบัติเหตุ” (NEAR ACCIDENT) คือ เหตุการณ์ต่างๆ ยังมีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

นอกจากนี้ทางกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรยังได้มอบหมายให้จังหวัดอำเภอ และเทศบาลในฐานะกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ตรวจสอบ และซักซ้อมทำความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อเตรียมการป้องกันและลดเหตุปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อสถานที่เก็บวัตถุระเบิดมีความเสี่ยงในอันที่จะทำให้เกิดการระเบิด และเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ให้รีบดำเนินการตามขั้นตอนของแผนที่ได้กำหนดไว้ คือ

๑. แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบสถานที่ที่มีพื้นที่อันตราย เช่น คลังน้ำมัน สถานบริการน้ำมัน สถานที่เก็บสารเคมี วัตถุอันตรายอื่นๆ ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของส่วนราชการต่างๆ และให้ปฏิบัติตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดโดยเคร่งครัด

๒. ประสานแนวทางปฏิบัติตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ กับศูนย์บรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหม เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาและบรรเทาภัยพิบัติ ผลกระทบจากการระเบิดของคลังแสงที่อาจจะเกิดขึ้นอีกได้ในอนาคต รวมทั้งพิจารณากำหนดมาตรการแนวทางในการป้องกัน โดยขอให้แจ้งหน่วยทหารในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งคลังสรรพาวุธ ตรวจสอบสภาพความมั่นคงแข็งแรง สภาพความเสี่ยงภัยที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชน และประสานการปฏิบัติกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินกับจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่ประสบภัย ตามแนวทางการปฏิบัติตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ เรื่อง การป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมี และวัตถุอันตราย

๓. กรมการผังเมือง ได้พิจารณาทำผังเมืองรวม เพื่อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม โดยยกเว้นที่ดินของราชการ หรือที่ดินหวงห้ามเพื่อประโยชน์ทางทหาร เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินในการป้องกันประเทศ

๔. กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงกลาโหม ได้ประสานกันเพื่อกำหนดพื้นที่ปลอดภัย และจัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่อันตรายและพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ รวมทั้งแผนการอพยพประชาชนเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น และกำหนดขบวนการประสานงานระหว่างกองทัพและจังหวัด

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า รัฐบาลไม่มีแผนในการสร้างคลังแสงเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน คงมีแต่การย้ายคลังแสงที่มีอยู่แล้ว ให้ไปอยู่ในเขตปลอดภัย เช่น การย้ายแผนก ๑ แผนก ๔ และแผนกตรวจสอบและทำลาย ของกองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ไปอยู่ในพื้นที่เดียวกันกับแผนก ๒ ณ อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี และการย้ายแผนก ๕ (คลังแสงที่ระเบิด) ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ไปอยู่บริเวณพื้นที่เขาชายเที่ยงถึงเขาน้ำโดด บ้านวังไทร อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า การฝึกซ้อมอาวุธและยิงปืนของทางราชการ จะกระทำในพื้นที่ของทางราชการซึ่งเป็นเขตหวงห้ามมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปโดยเด็ดขาด ทั้งนี้ จะมีการประสานส่วนราชการในพื้นที่ และหน่วยงานข้างเคียงได้รับทราบก่อนการปฏิบัติจริงอย่างน้อย ๗ วัน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน และผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงพื้นที่อันตราย เพื่อเป็นการป้องกันการเข้าใจผิด และป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้

สำหรับในส่วนของกระทรวงมหาดไทย มีมาตรการป้องกันความปลอดภัยของสถานฝึกซ้อมอาวุธและยิงปืนของทางราชการ โดยดำเนินการตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่อง การป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ดังนี้

๑. แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่อง การป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย กำหนดให้สารเคมีและวัตถุอันตราย หมายถึงสิ่งที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นวัตถุระเบิดได้ คือ เป็นสารที่เกิดการระเบิดได้เมื่อได้รับความร้อน เปลวไฟ หรือถูกกระแทกหรือจุดระเบิด เช่น กระสุนปืน ดินระเบิด ดินปืน ตัวจุดระเบิด พลุ แก๊ป ประทัด ดอกไม้ไฟ เป็นต้น

๒. การปฏิบัติตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามข้อ ๑ กำหนดให้มีมาตรการในการควบคุม การเก็บรักษาและการใช้ โดยติดตั้งสัญญาณหรือสัญลักษณ์แจ้งเตือนภัยเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนสามารถทราบว่าเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการฝึกซ้อมอาวุธและยิงปืนของทางราชการตลอดจนการควบคุมพื้นที่โดยพยายามกันประชาชนและผู้ที่มีได้มีหน้าที่เกี่ยวข้องไม่ให้เข้าไปในบริเวณดังกล่าว

๓. ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ ในการวางแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยมีอำนาจหน้าที่ในการสำรวจสถานที่ หรือพื้นที่ที่ใช้ในการฝึกซ้อมอาวุธและยิงปืนของทางราชการดังกล่าว และกำหนดให้ผู้เป็นเจ้าของสถานที่ดำเนินการเพื่อความปลอดภัยในการใช้สถานที่นั้นๆ